

Huygen waren door hun bijzonder oorspronkelijke opzet zeer de moeite waard. Uit het jarenlang nauwkeurig bijgehouden kaartsysteem van zijn praktijk waren de medische gegevens op zeer instructieve wijze gerangschikt en op projectieplaatjes overgebracht. Aan de hand van deze projecties werden diverse gezinnen gedemonstreerd. Het is zeer praktisch over een gezin van gedachten te wisselen, terwijl de gezinssamenstelling en vele medische gegevens over ziekte, geboorte, overlijden, consulten en visites geprojecteerd staan.

De onder 2 en 3 genoemde onderwerpen betekenden voor de meeste cursisten waarschijnlijk de eerste uitvoerige kennismaking met de gezinssociologie en de gezinspedagogie. Deze voordrachten behoorden zeker tot de belangrijkste van deze cursus. Het is voor de huisarts, en misschien wel juist voor de huisarts met wat langere praktijkervaring, bijzonder leerzaam, verhelderend en blikverruimend, om van sociologen en pedagogen te leren hoe zij gezinsrelaties zien. „Het lezen waard” zou ik in dit verband willen noemen het boekje „Gezinssociologie” van Dr R. Eysink en het boek „Gezinssociologie” van Prof. Dr A. Kriekemans, beiden docenten in deze cursus.

Onder groep 4 zijn de voordrachten te rangschikken van de psycholoog pater Lion onder de beïnvloeding van de gezinsrelaties door de huisarts. Zijn ideeën, vooral over de wijze van beïnvloeding van de gezinsrelaties door de huisarts, waren vaak even zo vele knuppels in ons orthodoxe huisartsen-hoenderhok. Tevens werd wel duidelijk, dat maatschappelijk werkenden beter geschoold worden in gesprekstechniek en de methoden om gezinsrelaties te beïnvloeden dan wij huisartsen. Is het verwonderlijk dat een der cursisten opmerkte, dat sinds hij deze cursus volgde, hij met een andere instelling en meer plezier zijn praktijk deed?

Bij de bespreking aan het slot van deze cursus kwamen uiteraard ook bezwaren naar voren, die echter niet de cursus in zijn geheel golden, maar enkele onderwerpen betroffen, die niet helemaal aan de verwachtingen hadden beantwoord respectievelijk op een volgende cursus als minder belangrijk zouden kunnen worden weggelaten. Als algemeen bezwaar kwam ook op deze cursus de te korte tijd voor discussie naar voren.

Nog enkele opmerkingen over de organisatievorm van de cursus. Het is dus mogelijk gebleken een bijscholingscursus voor huisartsen te organiseren, die over een dergelijk lange tijdsperiode liep en die de gehele zaterdag in beslag nam. Ideaal is deze vorm zeker niet, zoals ook bij de nabespreking wel bleek. Men zit te lang vast aan deze grote reeks zaterdagen en er ontstaan moeilijkheden met de weekend-diensten. Andere mogelijkheden zijn besproken, onder andere een cursus, die twee keer een hele week zou duren. De financiële consequenties hiervan zouden voor de deelnemers echter te groot worden. Tenslotte bleek men toch het meest voor de cursus, zoals nu gegeven, te voelen, echter met het voorbehoud dat om de drie zaterdagen een zaterdag geen cursus zal zijn.

Het aantal deelnemers aan deze cursus is zeker niet groot te noemen. De lange duur van de cursus, op zaterdagen, het hoge bedrag en het nog ongewisse succes, hebben mogelijk velen ervan weerhouden, in te schrijven. Niettemin ben ik ervan overtuigd, dat degenen, die deze cursus volgden anderen en mogelijk meer huisartsen dan ditmaal zullen interesseren voor de volgende cursus, die dit najaar begint. Het is zeer de moeite waard. Daarnaast lijkt het mij mogelijk, dat centra of studiegroepen verschillende docenten van deze cursus eens als spreker op een bijeenkomst uitnodigen.

H. L. A. Vlamings

VIERDE ARTSENDAG TE APELDOORN

De commissie tot voorbereiding van artsencursussen te Apeldoorn, voortgekomen uit het centrum Apeldoorn van het Nederlands Huisartsen Genootschap en de afdeling Apeldoorn van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, organiseert op 22 september op de vierde Artsendag te Apeldoorn een symposium over het onderwerp: „Moderne pregestagene stoffen, aanwinst voor geneeskunst en maatschappij?”

Als sprekers op deze dag zullen optreden Dr F. A. Nelemans, privaats- en docent aan de Rijksuniversiteit te Utrecht over „Farmacodynamie van moderne pregestagene stoffen”; Prof. Dr J. Ferin, buitengewoon hoogleraar te Leuven over „Klini-

sche toepassing van moderne pregestagene stoffen”; Dr J. C. van Es, huisarts te Apeldoorn, over „Sociale aspecten van de toepassing van orale pregestagene stoffen”. Prof. Dr E. L. Smelik, hoogleraar in de ethiek aan de universiteit van Amsterdam en Prof. J. H. A. Vermeulen, hoogleraar in de moraaltheologie aan het r.k. seminarie Rijssenburg zullen „Kanttekeningen” geven op de laatstgenoemde inleiding. De bijeenkomst zal met een discussie worden besloten.

Het inschrijfgeld voor dit symposium, dat te 10 uur aanvangt in de gehoorzaal van het Juliana Ziekenhuis te Apeldoorn (ingang Koning Lodewijklaan) bedraagt f 10,— (lunch inbegrepen) en kan worden gestort op de rekening „Artsencursus Apeldoorn” bij de Rotterdamse bank te Apeldoorn (giro van de bank: 824838).

BASISCURSUS SOCIALE GENEESKUNDE

Onder algemene leiding van Prof. Dr A. Mertens en onder dagelijkse en organisatorische leiding van respectievelijk Dr E. van der Werf en Drs W. Neefs organiseren de sectie sociale geneeskunde van het Dr Veeger Instituut, Instituut Sociale Geneeskunde en Maatschappij te Nijmegen een basiscursus sociale geneeskunde en gezondheidsleer.

De cursus wordt gehouden om artsen, die werkzaam zijn of belangstelling hebben in de sociale geneeskunde, een uitbreiding van de feitelijke kennis te bieden, een inzicht te geven in de problemen en methoden van enkele basisvakken en de gelegenheid te geven zelf onderwerpen te bestuderen en in discussie te brengen. De cursus bestaat uit een aanvangs- en een slotperiode elk van twee vijfdaagse lesweken en voorts lessen op iedere dinsdag, behoudens enkele uitzonderingen. Aangevangen wordt met een periode van 3 tot en met 14 september 1962, de cursus wordt afgesloten met de periode van 10 tot en met 21 juni 1963. Het lessgeld bedraagt f 250,—.

Opgave voor deelneming aan Dr E. van der Werf, Griffdijk Z. 119 te Lent (telefoon 08800-20564).

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

NOTULEN ZESDE HUISHOUDELIJKE VERGADERING N.H.G.

*Gehouden tijdens het Ledencongres 1961 in „Esplanade”,
Utrecht op 25 november 1961*

1 *Opening.* Nadat de voorzitter, Dr F. J. A. Huygen, te tien uur de vergadering heeft geopend en de aanwezige leden welkom heeft geheten, verzoekt hij de vergadering enkele ogenblikken stilte te betrachten ter nagedachtenis van de in het afgelopen jaar aan het Genootschap ontvallen leden A. A. S. Zijlmans te Bladel, Dr H. Rümke te 's-Gravenhage en J. A. P. Hille Ris Lambers te Bilthoven.

2 *Notulen van de vijfde huishoudelijke vergadering van 26 november 1960.* Geen der aanwezigen verlangt het woord over de notulen; onder dankzegging aan de oud-secretaris P. den Duyn verklaart de voorzitter de notulen voor goedgekeurd.

3 *Overzicht van de secretaris over de werkzaamheden van het N.H.G. sedert het N.H.G.-Congres 1960.* In het door de secretaris, E. M. Jansen, aangeboden rapport, wordt met het oog op het eerste lustrum van het Genootschap vooral aandacht gewijd aan de ontwikkeling van het Genootschap gedurende zijn eerste vijf levensjaren*. Een uitvoerig verslag over het afgelopen verenigingsjaar zal in „huisarts en wetenschap” worden gepubliceerd**.

De voorzitter dankt de secretaris voor het door hem gegeven verslag, dat een indrukwekkend overzicht gaf van de activiteiten der afgelopen vijf jaar. Deze dank wordt door de vergadering onderstreept met een hartelijk applaus.

* (1961) huisarts en wetenschap 4, 383.

** (1962) huisarts en wetenschap 5, 29.

4 *Overzicht van de penningmeester over de financiën van het N.H.G.* De vergadering vraagt geen nadere toelichting op de in het programmaboekje afgedrukte balans per 31 december 1960 en rekening van baten en lasten over 1960. De voorzitter leidt hieruit af, dat genoemde financiële stukken door de vergadering worden goedgekeurd. Hij dankt de penningmeester, A. W. Bots, voor de door deze opgestelde stukken.

5 *Verslag van de A.A.C. over het beheer der geldmiddelen van het N.H.G.* De voorzitter van de Algemene Advies Commissie, Dr A. Rijpperda Wierdsma, noemt het een voorrecht dat de leden van de A.A.C. zich ook dit jaar hebben kunnen oriënteren over het gevoerde financiële beleid van de penningmeester. Zij hebben zich met dit beleid volkomen kunnen verenigen en het Genootschap mag zich gelukkig prijzen met een zo bekwaam penningmeester. Het zal moeilijk zijn collega Bots te evenaren, laat staan te overtreffen, aldus de voorzitter van de A.A.C.

Dr Wierdsma grijpt dit agendapunt gaarne aan om een persoonlijk woord uit te spreken. Als voorzitter van de Algemene Advies Commissie maakt hij de vergaderingen van het N.H.G.-bestuur mede. Uit dien hoofde is hij onder de indruk gekomen van de ontstellende hoeveelheid werk, die niet alleen door de bestuursleden wordt verricht, doch ook door de leden van de verschillende commissies en studiegroepen. Hij wil thans volstaan met als voorbeeld het noemen van het zeer belangrijke werk, dat door de leden van de commissie voor redactie van „huisarts en wetenschap” wordt verricht, die toch kans zien elke maand een uitermate verzorgd en op hoog wetenschappelijk peil staand blad onder het oog van de huisarts te brengen. Maar ook de taak en het werk van de voorzitter van het Genootschap is buitengewoon veeleisend. Collega Wierdsma hecht er waarde aan deze dingen eens in het openbaar te zeggen. Het is goed als de periferie beseft, wat er door de bestuurslichamen van het Genootschap wordt gepresteerd.

De voorzitter dankt collega Wierdsma voor de lovende woorden, welke hij aan het bestuur en de commissies heeft willen wijden en hij sluit zich gaarne aan bij de aan collega Bots toegezwaaide lof. Tevens dankt hij de A.A.C. voor de door haar uitgevoerde opdracht.

6 *Décharge van de penningmeester.* Op grond van de behandeling van de beide voorafgegaane agendapunten en de conclusie van het door de accountant F. F. van Doorne uitgebrachte controle-rapport, luidende: „Op grond van ons onderzoek verklaren wij, dat wij de Jaarstukken over 1960 van het Nederlands Huisartsen Genootschap bestaande uit een balans, sluitende met een nadelig saldo over 1960 van f 1.462,78, dat bij het nadelig saldo volgens de voorgaande balans gevoegd werd, benevens uit de daarbij behorende Rekening van Lasten en Baten der Vereniging en Exploitatierkening van het tijdschrift „huisarts en wetenschap”, hebben gecontroleerd en akkoord bevonden”, meent de voorzitter, dat er thans alle aanleiding is de penningmeester décharge te verlenen over het door hem in 1960 gevoerde financiële beheer. Met algemene stemmen wordt hiertoe door de vergadering besloten en de voorzitter zegt de penningmeester nogmaals dank.

7 *Begroting 1962. a Begroting N.H.G.; b Begroting „huisarts en wetenschap”.* De voorzitter stelt voor de beide begrotingen afzonderlijk te behandelen. De penningmeester betreft het begrotingstekort ad f 18.750,— over 1962, ontstaan door de steeds toenemende activiteiten van het Genootschap. Anderzijds verheugt het hem zeer de vergadering te kunnen mededelen, dat dit tekort kan worden gedekt, doordat een aantal farmaceutische industrieën bereid is het Genootschap een jaarlijkse bijdrage van f 20.000,— te verstrekken gedurende de eerstkomende vijf jaar. De penningmeester hoopt, dat dit bedrag door nog te verwachten toezeggingen kan worden verbijdd. Deze mededeling wordt door de vergadering met een enthousiast applaus begroet. Geen der aanwezigen verlangt het woord over de beide voorgelegde begrotingen en de voorzitter constateert, dat deze derhalve zijn goedgekeurd.

8 *Contributievoorstel 1962.* De vergadering hecht goedkeuring aan het bestuursvoorstel om in verband met de verhoging van de abonnementsprijs van „huisarts en wetenschap” met f 5,— per jaar de contributie voor de buitengewone leden

eveneens met dit bedrag te verhogen en derhalve met ingang van 1 januari 1962 te brengen op f 20,— per jaar. De contributie voor de gewone leden blijft ongewijzigd.

9 *Mededelingen van de voorzitter.* De voorzitter vraagt de aandacht van de vergadering voor het promoveren op onderwerpen, die object zijn geweest van groepsonderzoeken onder auspiciën van het N.H.G. (jaaronderzoeken, onderzoeken van studiegroepen enzovoort). Dergelijke onderzoeken brengen zeer veel werk met zich mede. De verantwoordelijkheid voor de bewerking en de publikatie draagt het N.H.G.-bestuur. De bewerking van de verzamelde gegevens bij deze onderzoeken vraagt bijzonder veel werk en tijd en het N.H.G.-bestuur acht het dan ook billijk, dat de leden, die de bewerking verrichten, in de eerste plaats in staat worden gesteld op een dergelijk onderzoek te promoveren. Anderen dienen echter ook gelegenheid te hebben op zulk een groepsonderzoek te promoveren, doch hen wordt aangeraden zich zo vroegtijdig mogelijk bij het bestuur of de C.W.O. aan te melden, opdat zij van meet af aan bij het onderzoek kunnen worden ingeschakeld. Het bestuur stelt zich echter wel op het standpunt, dat de leden van de werkgroep van een onderzoek in eerste instantie gelegenheid moeten hebben op de gegevens van het onderzoek te promoveren.

De vergadering blijkt geen bezwaren te hebben tegen dit standpunt. Wel doet collega H. Frese het voorstel om bij het opzetten van een onderzoek de initiatiefnemers reeds tevoren hun instemming te laten geven met het feit, dat anderen op het gemeenschappelijk verzamelde en bewerkte materiaal kunnen promoveren. De voorzitter kan zich hiermede zeer wel verenigen en zou zijn mededeling dan ook beschouwd willen zien als betrekking hebbend op alle toekomstige groepsonderzoeken.

10 *Stichting huisartseninstituut.* De voorzitter deelt mede, dat men in de kringen van het bestuur reeds tal van malen de sterke behoefte heeft gevoeld aan een instituut, een apparaat, bemand met deskundige krachten. Een dergelijk instituut zou belangrijke diensten kunnen bewijzen: 1e het zou service kunnen verlenen aan de centra; 2e het zou behulpzaam kunnen zijn bij het wetenschappelijk onderzoek en bij onze research; 3e het zou de organisatie van de nascholing ter hand kunnen nemen. Bovendien kan een dergelijk instituut meehelpen aan de organisatie van de scholing tot huisarts; voor de toekomst ziet spreker toch wel een praktijkstage bij huisartsen.

Voor het bestuur en de commissies is het onmogelijk dit project op zich te nemen; bovendien ontbreekt het het Genootschap aan de vereiste financiën daarvoor. Het is dan ook zeer verheugend, dat de Rijksuniversiteit te Utrecht interesse heeft getoond voor onze plannen en haar medische faculteit heeft ons gevraagd tot een vorm van samenwerking te komen. Deze samenwerking beoogt het realiseren van de plannen, die ook bij de Utrechtse universiteit bestaan, tot het stichten van een huisartseninstituut op een zodanige wijze, dat de wederzijdse belangen ten volle zullen worden gediend. Op dit punt aangekomen, heeft de voorzitter de medische faculteit van Utrecht laten weten, dat het N.H.G.-bestuur eerst zijn leden over de aan de gang zijnde gesprekken dient in te lichten, alvorens de kwestie kan worden uitgewerkt.

De voorzitter wil thans de vergadering vragen het bestuur te machtigen met de besprekingen door te gaan. Is zij bereid deze machtiging te verstrekken, dan zal het bestuur te zijner tijd de concrete plannen voor de stichting van een huisartseninstituut aan de vergadering ter goedkeuring voorleggen, alvorens definitief met de Rijksuniversiteit te Utrecht de samenwerking aan te vangen.

Met luid applaus betuigt de vergadering haar instemming met dit voorstel en verleent de gevraagde machtiging.

11 *Bestuursverkiezing.* Eerst stelt de voorzitter aan de orde de verkiezing van een bestuurslid ter vervulling van de vacature-Den Duyn, in de loop van het jaar ontstaan doordat collega Den Duyn een andere functie heeft aanvaard. Als kandidaat stelt het bestuur J. M. Deveer, huisarts te Utrecht. Door de leden zijn geen tegenkandidaten gesteld. Het bestuursvoorstel ontmoet de instemming van de vergadering en daarmede is collega Deveer met algemene stemmen als bestuurslid gekozen. De voorzitter wenst hem geluk met zijn benoeming en heet hem van harte welkom.

In de vacature-Bots, ontstaan door de wens van collega Bots zijn mandaat neer te leggen, stelt het bestuur kandidaat collega Dr A. Rijpperda Wierdsma, huisarts te Nijmegen. Het bestuur heeft collega Wierdsma met schroom gevraagd een bestuursfunctie op zich te nemen, doch de behoefte die het N.H.G. als jong Genootschap gevoelt aan iemand met wijsheid en beleidservaring, heeft ons deze schroom doen overwinnen, aldus de voorzitter. Ook voor deze vacature zijn geen tegenkandidaten gesteld en collega Rijpperda Wierdsma wordt met algemene stemmen gekozen. De voorzitter heet ook hem van harte welkom in het bestuur, ofschoon dit voor de ingewijden wel overbodig zal klinken, daar immers collega Wierdsma als voorzitter van de A.A.C. reeds de bestuursvergaderingen bijwoonde.

Periodiek aan de beurt van aftreden zijn de bestuursleden Dr J. A. Dallmeijer en Dr M. G. van Nieuwenhuijzen. Beiden worden bij acclamatie herkozen.

De voorzitter richt zich dan tot collega Den Duyn om hem hulde te brengen voor de wijze, waarop hij gedurende de laatste jaren het secretariaat van het Genootschap heeft gevoerd. U hebt wel een bijzonder zware last gedragen en u was dan ook de laatste secretaris, die het zonder de hulp van een chef de bureau hebt moeten doen. Vóór tot de aanstelling van deze functionaris werd besloten, heeft het bestuur aan zijn adviseur, de heer Drs E. Marx, gevraagd een analyse te maken van het werk der bestuursleden. Uit de cijfers van Den Duyn bleek, dat deze een halve dagtaak had aan zijn werk als bestuurslid. Daarnaast had hij een omvangrijke praktijk, zodat men zich kan voorstellen, dat hij dag en nacht bezig was. Doch niettemin was al zijn werk voortreffelijk, hij dacht aan alles en vergat niets. „Gij hebt het Genootschap onschatbare diensten bewezen en daarvoor komt u ons aller dank volledig toe”, aldus de voorzitter. De vergadering sluit zich door een warm applaus bij deze woorden aan.

Zich vervolgens richtend tot collega Bots, noemt de voorzitter hem een der laatste werkers van het eerste uur. Spreker gaat zich eenzaam voelen, daar van de oprichters van het Genootschap reeds velen de geleerden van het bestuur hebben verlaten: Ten Cate, Van Deen, Rademacher, Brühl, Frese, Hogerzeil en thans gaat ook Bots vertrekken. Doch een doorstroming van krachten houdt het bestuur jong. Woorden van lof, aldus de voorzitter, over uw financieel beleid heeft collega Wierdsma reeds gesproken, doch ook als beleidsman was u buitengewoon waardevol voor het N.H.G. Als blijk van waardering spelt de voorzitter onder luid applaus collega Bots het insigne van het Genootschap op.

12 Overige verkiezingen.

A.A.C. De voorzitter deelt mede, dat collega Wierdsma als voorwaarde voor zijn kandidatuur voor een bestuurszetel had gesteld, dat collega A. W. Bots zijn plaats zou innemen in de Algemene Advies Commissie. Overtuigd zijnde van de kwaliteiten van Bots als beleidsman, heeft het bestuur deze voorwaarde volgaarne geaccepteerd, aldus de voorzitter. Tegenkandidaten zijn voor deze vacature niet gesteld en collega Bots, huisarts te Voorhout, wordt met algemene stemmen benoemd.

Commissie Nascholing. De commissie had als gevolg van haar toegenomen taken verzocht een aantal nieuwe leden toe te voegen. Overeenkomstig het bestuursvoorstel worden benoemd in de Commissie Nascholing: F. H. C. Gaymans, huisarts te Made; M. Scheeren, huisarts te Nijmegen; P. Th. Smit, huisarts te Nagele (N.O.P.) en W. van der Wind, huisarts te Aarlanderveen. In de Subcommissie Integrale Geneeskunde: Dr H. J. Dokter, huisarts te Amsterdam; G. van Geldorp, huisarts te Wormerveer en L. H. M. van Lanschot, huisarts te Utrecht.

Commissie Wetenschappelijk Onderzoek. Tot lid van de C.W.O. wordt met algemene stemmen benoemd Dr R. L. Cornelissen, huisarts te Maarssen.

Congrescommissie. Benoemd wordt J. L. Bots, huisarts te Berkel.

Contact Commissie voor de Centra. Het in de loop van het verenigingsjaar genomen besluit van het bestuur tot instelling van deze nieuwe adviescommissie, vindt in de benoeming van haar leden Dr R. L. Cornelissen, huisarts te Maarssen; Dr J. A. Dallmeijer, huisarts te Amsterdam; J. Hartog, huisarts te

Amersfoort en E. v. d. Weg, huisarts te Nieuw-Vennep, zijn bekrachtiging.

De voorzitter zegt de nieuw-benoemde leden dank voor hun bereidheid in de verschillende commissies zitting te nemen.

13 *Rondvraag.* Collega J. J. Bonke, huisarts te Amsterdam, wil gaarne van de gelegenheid gebruik maken enige wensen en gedachten aan het bestuur voor te leggen. Hij be treurt het dat deze congresdag op dezelfde datum valt als de algemene vergadering van de Katholieke Artsen Vereniging. Wel heeft de K.A.V. haar vergadering op het laatste moment uitgesteld omdat het hier een lustrumcongres van het N.H.G. betreft, doch spreker vraagt zich af of het niet op de weg van het N.H.G.-bestuur had gelegen de K.A.V. mede te delen, dat deze haar vergaderdatum diende te wijzigen, daar de datum van het N.H.G.-congres reeds lang te voren vaststond.

In de tweede plaats doet collega Bonke de suggestie de N.H.G.-prijs niet uitsluitend ter beschikking te stellen voor die huisarts, die het beste artikel in „huisarts en wetenschap” heeft gepubliceerd; niet iedereen is immers bedreven in het schrijven van wetenschappelijke artikelen. Ook andere activiteiten van huisartsen, zoals bijvoorbeeld het werk in het kader van de C.W.O., of de Commissie Nascholing, of de behandeling van ziekenfondspatiënten, zouden volgens spreker in aanmerking behoren te komen voor het mededingen naar de prijs. Tenslotte suggereert collega Bonke een onderling contact tussen huisartsen om elkanders praktijkvoering kritisch te laten bekijken. Er zou een oplossing moeten worden gezocht ten einde een uitwisseling van gedachten over deze kwestie te verkrijgen van een groot aantal huisartsen, ook vanuit andere steden.

De voorzitter antwoordt collega Bonke, dat de datum van het N.H.G.-congres inderdaad reeds lang vaststond en zeer tijdig was gepubliceerd. Het samenvallen met de datum van de K.A.V.-vergadering was dan ook zeker niet aan het Genootschap te wijten. Door haar eigen datum te verschuiven, heeft de K.A.V. terecht rekening met het congres van het Genootschap gehouden.

De suggestie voor het aanleggen van ruimere criteria voor het toekennen van de N.H.G.-prijs, wil het bestuur gaarne overwegen, doch de voorzitter meent, dat de genoemde activiteiten zeer moeilijk te meten zijn en een juiste selectie zal dan ook wel niet goed realiseerbaar zijn. Het laatst genoemde punt, dat van een kritische beschouwing van elkanders praktijkvoering, wil de voorzitter gaarne aan de Contact Commissie voor de Centra in overweging geven.

14 *Sluiting.* Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter, onder dankzegging voor de getoonde aandacht voor de behandelde zaken, om 11.15 uur de vergadering.

E. M. Jansen, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum Zeeland

Op de vergadering van 28 maart 1962 in het Gasthuis Oostwal te Goes werden drie onderwerpen besproken: de opleiding van de huisarts, ongevallen bij kinderen, en ervaringen uit de psychosomatische studiegroep.

Wat betreft de opleiding van de huisarts werd omtrent eventuele tekortkomingen het oordeel gevraagd van de aanwezige oudere collegae. Door hen werd in het algemeen onmiddellijk na het artsexamen geen lacune gevoeld, doch thans begint hierin verandering te komen. Met name voelde men vooral dat het arbeidsveld van de huisarts zich de laatste jaren grondig aan het wijzigen is, waardoor hij frequenter dan voorheen voor problemen wordt gesteld die hij in zijn geïsoleerde positie niet meer kan oplossen. Dit geeft hem behoefte aan een vertrouwde instantie waarmee overleg kan worden gepleegd of van waaruit voorlichting kan worden verkregen. In dit verband werd gewezen op de vroegere rol van de hoogleraar met wie in de studententijd een zodanige band werd gevormd, dat men later in geval van ernstige problematiek altijd een beroep op hem kon doen.

Risseeuw wees op de stafbesprekingen in het Instituut voor sociale geneeskunde te Nijmegen, waar semi-artsen, die een stage bij een huisarts hebben gelopen, twee probleem-patiënten uit de praktijk van hun gastheer bespreken met een aantal